

Čačićeva smjena Čehoka je na koncu stajala uskočkog progona

 danica.hr/cacic-smjena-cehok-bale-uskok-varazdin-patafta

24. listopada 2023.

20 GODINA EKOLOŠKE, POLITIČKE I PRAVOSUDNE KRIZE (3. DIO)

Objavljeno, 24. listopada 2023. Naše priče

AUTOR

Goran Štomec

U trenutku dok Vlada najavljuje da će snositi cijelokupne troškove (još jednog) zbrinjavanja varaždinskih bala, prisjećamo se političkih previranja koji su sve to još davnih dana zakuhali.

Dok su se Varaždinci pripremali za proslavu Božića i doček 2009. godine, varaždinsko **Gradsko poglavarstvo** sastalo se kako bi donijelo odluku koja će, pokazat će se kasnije, bitno usmjeriti politički i gospodarski život u Varaždinu, sve do današnjih dana.

Bio je 18. prosinca 2008. godine kad je pred poglavare stavljen studija tvrtke **APO (Agencija za posebni otpad)** u kojoj se predlaže rješenje za zbrinjavanje 50-ak tisuća tona baliranog otpada u Brezju, koji je tamo gomilan od travnja 2005. U studiji je APO odredio ne samo tehnološki postupak, već je odmah predložio da gradska komunalna tvrtka **Varkom** kao partnere kontaktira tvrtke **Patting** i **T7 VIS**, članice **T7 Grupe**.

To je, kao posebno bitno, trebalo napraviti što brže. Naime, s 1. siječnja 2009. godine na snagu su stupale izmjene **Zakona o javnoj nabavi**. One bi mogle biti problem jer se od toga trenutka više neće moći izravnom pogodbom sklapati ugovore za žurno sprečavanje nastanka štete u okolišu. Morao bi se raspisati javni natječaj i tražiti najpovoljnije rješenje.

Nalaz inspekcije zaštite okoliša bio je argument za zurnost. Prije 15 godina (Foto: Goran Štomec)

Tvrtka APO je podlogu za žurno djelovanje pronašla u nalazu inspektorice zaštite okoliša **Miljenke Kliček** od 3. srpnja 2007. Tamo je pisalo sljedeće: "Lokacija Brezje ne zadovoljava tehničke uvjete niti ima dozvolu za rad kao građevina za obradu i skladištenje otpada te nije mjesto određeno za (privremeno) skladištenje otpada u skladu sa Zakonom." Inspekcija je Varkomu dala rok do kraja rujna da ukloni bale, da bi kasnije rok bio prolongiran na kraj travnja 2008. godine.

Sve to činilo se dovoljno dobrim argumentom za izuzeće od postupka javne nabave, a onda je još svemu tome prisnažilo **Ministarstvo zaštite okoliša**, koje je Gradu 15. prosinca poslalo svojevrsnu požurnicu.

Opasnost za podzemne vode

Čehok kaže da je skladište bala u Brezju bilo u boljem stanju nego većina odlagališta u Hrvatskoj (Foto: Goran Štmeć)

Otpad je toliko brzo dolazio na odlagalište da Varkom "nije stigao izgraditi novi plato i nije bilo riješeno pitanje ocjednih voda", tumači danas **Ivan Čehok** zašto su bale postale opasnost. Sve ostalo na tome skladištu komunalnog otpada zamotanog u foliju, kaže, bilo je bolje nego na bilo kojem odlagalištu u to vrijeme u Hrvatskoj!

No s prolaskom godina folija na balama je odradila svoje pa su kiše ispirale tvari u podzemlje. Mnogi Varaždinci uvjereni su da su podzemni bazeni pitke vode pretrpjeli znatna zagađenja od bala.

– Za sada, prema mojim informacijama, nisu utvrđena direktna onečišćenja podzemnih voda, međutim pitanje je trenutka kad će to prodrijeti u podzemlje i onečistiti podzemnu vodu – poručila je stručnjakinja za gospodarenje otpadom **Aleksandra Anić Vučinić** iz Zavoda za inženjerstvo okoliša Geotehničkog fakulteta. No to nije izjava iz 2008., kad je APO utvrdio potrebu žurnosti zbog sprečavanja štete u okolišu, nego doslovno od "prekjučer", iz listopada 2023. godine.

Pitanje je trenutka kad će oneciscenje prodrijeti u podzemne vode, reči je Aleksandra Anić Vučinić prije nekoliko dana (Izvor: Geotehnički fakultet)

“Ivek, nadam se da se ne bumo osramotili”

Kako bilo, poglavari su tada, tog prosinca 2008., donijeli odluku oko koje su se suglasile sve stranke u izvršnoj vlasti – da se Varkomu naloži potpisivanje ugovora s T7 VIS-om.

Pojedinačno, izuzetak je bila tek **Natalija Žetko (HNS)** koja je bila suzdržana, nazvavši studiju “slikovnicom”. (Posebno zanimljiv detalj je taj što je navedena studija u Gradu službeno zaprimljena tek 9. siječnja 2009. godine, puna 22 dana nakon sjednice!) Osim Žetko, određene primjedbe imao je i zamjenik gradonačelnika **Ivan Mesek (HSLS)**, koji je podsjetio da su se Gradujavljali i određeni drugi interesenti. A **Tomislav Cvetko (HNS)**, obraćajući se gradonačelniku **Ivanu Čehoku (HSLS)**, izgovorio je kulturnu rečenicu: “Ivek, nadam se da se ne bumo osramotili”.

Gradsko poglavarstvo u to vrijeme činili su predstavnici HSLS-a, HNS-a, HDZ-a i HSU-a. Iako je u lipnju te godine na županijskoj razini pukla koalicija između HNS-a i HSLS-a te je smijenjen župan **Radimir Čačić**, sprega ove dvije stranke u Gradu još je uvijek bila postojana. No vrlo brzo, pokazat će se, HNS-ovci vezani uz Čehoka morat će odabrat stranu.

Čačić je 2008. smjenjen s funkcije župana nakon što su mu dva HNS-ova vijećnika okrenula leđa (Izvor: Varaždinska županija)

Čačićeva smjena ključna

Smjena Čačića u Županiji krajem lipnja 2008. godine zapravo je prijelomni trenutak koji će omogućiti **Varkomu** da pola godine kasnije s **T7 VIS-om** sklopi ugovor o zbrinjavanju bala. Razlog je jednostavan: Županija je najavljivala realizaciju vlastitog **Centra za gospodarenje otpadom**. Čačić je stručnjacima iz danske kompanije **Ramboll** dao zadatku neka predlože tehnologiju. Centar je trebao biti izgrađen na Motičnjaku i predviđao je pretvorbu otpada u energiju. Dakle, spaljivanje. Studija je procijenila da bi to koštalo 160 eura po toni. No ništa od toga naposljetku nije bilo.

– Mene su u lipnju smjenili. Kupili su onih par vijećnika iz Toplica pa su HSS, HSLS, HDZ i HSP dobili većinu. Onda su sve to zaustavili – prisjeća se Čačić. ‘Par vijećnika’ o kojima govori dvojica su HNS-ovaca – **Josip Obad** i **Mirko Kontrec** – koji su Čačiću okrenuli leđa.

Privremeni župan **Zvonimir Sabati** (HSS) tada taj projekt stavlja izvan snage i on više nikad neće postati aktualan, čak ni nakon lokalnih izbora iduće godine, kada na mjesto župana dolazi Čačićev pulen **Predrag Štromar**.

Nakon smjene Čačića na mjesto župana opet dolazi Zvonimir Sabatić (Izvor: Varaždinska županija)

Budući da su Grad Varaždin i Varkom u međuvremenu s T7 VIS-om potpisali taj nesretni ugovor o zbrinjavanju baliranog, ali i novonastalog, otpada, nije Čačiću ostalo mnogo mogućnosti osim možda – podnijeti kaznenu prijavu. Njegovo ime, istini za volju, nije se našlo među desetak HNS-ovaca – predvođenih **Goranom Habušem i Natalijom Martinčević** – koji su 2009. Uskoku prijavili Čehokove sumnjive rabote. Ali bilo je sasvim jasno odakle vjetar puše.

– Mi smo tada u Gradu apsolutno bili faktor koji ne može pobjeći od odgovornosti – tumači danas Čačić: – Ja sam tada, kao predsjednik stranke, rekao: “Slušajte, ljudi, mi u tome nećemo sudjelovati. Jer sve informacije koje ja imam govore mi da je to, blago rečeno, suspektno.” I ja tada dajem nalog da se povučemo.

No cijeli niz članova varaždinske podružnice HNS-a odlučilo je šefu reći “ne”. Bili su to poglavari **Zlatko Horvat** i Tomislav Cvetko, ali i komunalni pročelnik **Marijan Bakulić**, pa predsjednik Kluba vijećnika HNS-a **Ivica Dubovečak**, predsjednica Gradskog vijeća **Dubravka Kanoti...** Oni su upozoravali na “neshvatljiv animozitet čelnštva stranke prema aktualnom gradonačelniku”.

Sa suprotne strane poručeno im je da si “žele osigurati sigurnu egzistenciju pod okriljem nemoralu”. Situacija se rješava tako da Ivan Čehok za lokalne izbore 2009. godine formira “nadstranačku listu”, na kojoj svoje mjesto nalaze i dojučerašnji HNS-ovci. Na tim izborima, u borbi za gradonačelničko mjesto, Ivan Čehok pobjeđuje HNS-ovog kandidata **Gorana Habuša** i osvaja svoj treći gradonačelnički mandat.

Goran Habuš bio je novo lice varazdinskog HNS-a, no Čehok ga je na izborima 2009. ostavioiza sebe (Izvor: HNS)

Habuš i ekipa nakon toga podnose prijave protiv Čehoka za cijeli niz poslova koje je Grad sklapao s tvrtkama varaždinskog gospodarstvenika **Davora Patafte**, predsjednika uprave T7 Grupe. Bile su to prijave vezane uz suradnju tvrtke **Winair** i Grada na razvoju aerodroma, zatim uz kupnju zemljišta na **Banfici**, kasnije i uz kupnju zemljišta u današnjoj **Koblenzovoj** ulici za POS-stanogradnju, sumnjiva je bila i zamjena zemljišta **Jalkovec – Brezje** te, kao kapitalni projekt, ugovor o zbrinjavanju baliranog otpada.

Zašto je rušen Čačić

No zašto je HSLS dvije godine ranije, u lipnju 2008., uopće rušio Čačića?

Oporba je tada navela sljedeće razloge smjene: rastrošnost, netransparentnost, nezakonitost u vezi projekata izgradnje škola po modelu javno-privatnog partnerstva, nepotrebno trošenje novca na županijske novine i razne plaćene emisije. Privremeni župan Zvonimir Sabati najavio je povratak "varaždinskih demokratskih normi, uljudnosti i kulture ponašanja bez arogancije, narcisoidnosti i egoizma, bez vrijeđanja i ponižavanja pojedinaca ili skupina ljudi s maksimalnim uvažavanjem različitosti mišljenja i stavova".

Sve to i danas zvuči podosta paušalno. Smjena župana korijen je zapravo imala u sukobu Čačića i Čehoka, iako Čehok danas to negira i govori da su to dvije odvojene stvari. Naime, idila prilikom zajedničkog izlaska na izbore 2005. godine nije dugo trajala.

Zajedno su išli na izbore 2005., tri godine kasnije nisu više mogli zajedno

– Čačić je tada počeo pokazivati premijerske ambicije, a na parlamentarne izbore je krenuo sa sloganom "Uspio sam u Varaždinu, uspjjet ću u Hrvatskoj". Počeo je svojatati naše projekte! – prisjeća se Čehok. (Preciznije rečeno, slogan je glasio: "Uspjeli smo u Varaždinu, uspjet ćemo u Hrvatskoj", a Čačić ga je pravdao aktivnom ulogom HNS-a u varaždinskoj gradskoj vlasti.)

Tim tumačenjem o Čačićevom prisvajanju zasluga Čehok kao da daje za pravo javnoj percepciji da je varaždinski politički prostor postao premalen za dva tako velika ega kao što su bili Čehokov i Čačićev.

– On je svojim suradnicima trubio da na sjeveru ne mogu biti dva lidera, nego samo jedan i da to mora biti on! – dodaje Čehok dodatne argumente za takvo viđenje stvari.

No istovremeno negira da je postojala bilo kakva trgovina vijećnicima prilikom smjene župana.

– Ja tu dvojicu HNS-ovaca nikad nisam vidio, suprotno onome što Čačić tvrdi. Njemu su se otela dva vijećnika iz Varaždinskih Toplica jer ih nije htio primiti na razgovor. Došli su Kranjčecu (**Dragutin Kranjčec**, predsjednik županijskog HSLS-a, op.a.) i rekli: "Mi izlazimo iz HNS-a jer nas Čačić osam mjeseci neće primiti, a i Koračević (**Zlatko Koračević**, član Županijskog poglavarstva, op.a.) bio je prema nama bezobrazan. Hoćete da ga rušimo ili ne?" Onda smo mi u HSLS-u shvatili da više nema većinu i okrenuli se kontra – prostodušno je, kao iz neke epizode Gruntovčana, Čehok opisao motive topičkih vijećnika.

Negativno mišljenje upravnog odjela

Nakon smjene Čačića više nije bilo zapreke da Grad svoj problem s balama riješi na svoj način. No, kada se u prosincu u kratkom vremenu moralo prelomiti – donijeti odluku na Gradskom poglavarstvu te potom održati sjednicu Nadzornog odbora Varkoma i napisati ugovor između Varkoma i tvrtke T7 VIS, nije sve išlo glatko.

Naime, komunalni upravni odjel, kojem je na čelu bio **Marijan Bakulić** (HNS) dao je negativno mišljenje o prijedlogu ugovora s T7 VIS-om.

– Ja sam pisao to mišljenje – prisjeća se **Robert Briški**, tada voditelj komunalne službu u Gradu, kasnije savjetnik direktora **Čistoće**, a danas jedan od najglasnijih protivnika aktualne gradske vlasti SDP-ovog **Nevena Bosilja**. Briški kaže da je više toga bilo sporno: – T7 VIS nije imao ni zemljiste, ni pogon, ni dozvole, ništa, samo obećanje da će sve to izgraditi i pribaviti. Kako se onda pozivati na žurnost? Osim toga, u tome mišljenju negirali smo i postojanje prijeteće opasnosti od onečišćenja okoliša.

Robert Briški pisao je negativno mišljenje koje je o ugovoru s T7 VIS-om dao gradski komunalni odjel (Foto: Goran Štomec)

Negativno mišljenje komunala, iz nekog razloga, nije našlo put do Gradskog poglavarstva. Jednako tako, to mišljenje pročelnik Bakulić nije spominjao ni na sjednici Nadzornog odbora Varkoma. Tako je ispalo da je Gradsko poglavarstvo tu veliku odluku tešku milijune eura donijelo na temelju povjerenja u stručnu studiju, a Nadzorni odbor Varkoma na temelju povjerenja u Gradsko poglavarstvo. Gradonačelnik Ivan Čehok, čak i da je htio, nije morao izravno utjecati na poglavare.

Činilo se tada, bez obzira na sve glasnija brujanja po gradu da tu “nisu čista posla”, kako ipak sve ide zacrtanim putem. No nije dugo trajalo dok na vrata Gradske vijećnice nije pokucao Uskok.

(nastaviti će se...)

Serijal tekstova ‘Varaždinski otpad – 20 godina ekološke, političke i pravosudne krize’ napisan je uz potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama. Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.

Tagovi: AEM BALE GORAN ŠTIMEC SMEĆE VARAŽDINSKE BALE